

PERIÒDICH POLÍTICH VERMELL

“ SALUT PÚBLICA “ INTERESSOS POPULARS “ ARTS Y LLETRAS “

Redacció y Administració: carrer de Ronda de la Universitat, número 6, Barcelona

— VENTA: 15 exemplars, 1 peseta; Un número, 2 quartos. — Surt a llum los llibres ab tota regularitat. — SUSCRIPCIÓ: Espanya, 6 reis trimestre; Estranger, 16. —

ELECCIONS

En Sagasta, poch avans de tancar las Corts del partit de las conservas, ha promés ab tota formalitat, davant de lo que per mal nom se 'n diu la representació del país, que las próximas eleccions se farán ab tota sinceritat, y sortis lo que sortis.

En primer lloch, tenim ja una gran immoralitat política, al sortir de la boca d'an Sagasta, que de disset anys á 'n aquesta part ha sigut govern la meytat del temps, que ara 's farán unas eleccions ab sinceritat, lo qual vol dir que está convensut de que fins ara no s'hi han fet.

Pero si deixem corre aquesta afirmació del president del gubero, y no font cas de la gravetat que 's desprén de sas paraulas aném á buscar nos en los fetes, trobarém encara mes irrisoria y contraproduent la promesa de la próxima sinceritat electoral.

Pera lograr aixó ab bon profit, es á dir, pera convences de que la sinceritat electoral d'en Sagasta será una nova enganyifa, cal no mes ficarse en los últimos moments de las Corts conservadoras, en las peripetias de la política durant aquells dias, y en los calculs que, com si 's tractés d'una nova ciencia cabalística, acaban de fer gran part dels periòdichs de Madrid.

Lo cos electoral no ha donat encara cap opinió, y no obstant, ja se sab aproximadament lo número de pares de la patria que tindrà cada un dels partits polítichs, grupos y grupets, fraccions microscópicas y divisions infinitesimals de la afamada política espanyola en las cambras ahont quedan fetas las lleys, feta la trampa.

Ab aixó del sistema parlamentari, que millor se 'n podria dir *xerramentari*, ja se sab que 'l gubero té de tenir en lo *xerramentari* majoria de bons jans que digan amen á tot lo que ell proposi, vulga y diga. Donchs be; de quatre cents trentaun pares de la patria que 's tenen de seure (ó goure) en lo Congrés, ja 'ns fan saber las orgas oficiosas dels que 'ns fan la guita desde 'l poder, que ells tindrán « trescents amichs » que pendrán assiento á taula.

Y com aixó del *xerramentarisme* necessita en gran manera dels intermedis divertits que solen donar las oposicions, veus aquí perque ja se han reservat los restants cent trenta puestos als que tenen de fer lo gasto en los dias de funció extraordinaria.

Pero no son aquestas duas principals las calificaciones de número que s'han fet dels futurs diputats, sino que ja s'ha calculat la descomposició del número de las oposicions, basant lo càlcul, no per las simpatias que cada una

puga tenir en lo país, sino en los graus d'amistat y condescendencia que pujan uniria al rey de la situació D. Tupé I.

Y seguint per aquest camí, s'ha convingut en concedir als amichs d'en Cánovas, lo gran protector (per forsa) y padrastre dels sagastins; unas quaranta localitats de bon puesto en lo teatre nacional.

A n'en Romero, que es un home que convé no posarhi malament del que, se li han concedit una vintena de puestos pe 's seus companys.

Als carlins, de quals *honradas* masses sembla que la monarquia no se 'n vol desprendre, se 'ls hi reservan trenta assientos pera anar á fer política de la que dons per resultat guerras civiles de banditaje en nom de Deu, Patria y Rey, que son tres cosas distintas y un sol engany verdader.

A n'en Castelar, lo lloro (algunas vegadas murí de la política espanyola, li donarán colocació per una dotzens y mitja de republicans platònichs, en gracia de sa sempiterna benevolencia á n'en Sagasta quan es poder, y per haberse callat á temps, al pujar los liberals de la monarquia, mentres los republicans de debó provocavan discussions pera donar á conèixe al país la porqueria conservadora de la situació cayguda.

En cambi d'aquest luxe (sagastinescament parlant) de republicans platònichs y benevols, no 's deixarán mes que uns deu puestos per tots los demés partits republicans que no volen benevolencias ni romances: ab la monarquia.

Pero lo mes xavaca de la futura representació nacional, es lo que 's refereix al partit dels esquerrans que están baix las ordres d'en Lopez Dominguez. Aquest mestre, á pesar de ser monarquich (platónich també, igual que en Castelar de la República), ha cotisat sa benevolencia á molt mes alt preu que 'l gegant de la possibiliteria, y demanava de cop la friolera de que li fossen concedits cent vintidós puestos de pares de patria, preveient que aixís podria aumentar son partit fins á tan numeroso número.

En Sagasta va espertarrar de tals exigencias, y va dirli que no farien res sino abaxava, pero molt, lo preu de la benevolencia esquerrana. Llavors en Lopez, pensant que 'l que no 's cobra en dinadas també pot cobrar-se en diners, resolgué demanar-ne 'l últim, y presentá la nota de preus que segueix: Ademés de la embaixada de Paris per ell y la plenipotencia de Lisboa per en Becerra, trenta nou diputats, quatre senadors vitalics, lo gubero general de Cuba, y un segon entorxat per un amich positivista. Un regasteig de mil diables sembla que va armar-se entre 'ls dos liberals de la monarquia, prome-

tenti en Sagasta vinticinch diputats y alguna de las altres ganguetas sollicitadas, pero 's conta que si fi no pogueren avenir-se.

Y un cop renyits, ja s'ha dit que, si no 's rendeixen á discreció avans de las eleccions, en prou feynas arribarán á tenir los esquerrans una dotzens de diputats en las futuras Corts, y aixó encara gracias que siga degut á tenir que cumplir ab las pampinas de la tan promesa y pregonada sinceritat electoral.

Ara pot dirme 'l pacient llegidor: Si aixó es lo que se 'n diu la veritat de las eleccions en que descansa lo sistema parlamentari de la monarquia constitucional, ¿pot lo poble que tinga conciencia de sos drets pendres en serio lo liberalisme ni la sinceritat electoral d'uns governants que jugan á fer diputats igual que la canalla á bambolinas de savó ó als soldadets de plom?

Me sembla que la resposta es del tot inútil, y que tots los liberals sense monarquisme, quan nos parlin de la futura sinceritat electoral del gubero, podém descansadament respondre:

—Ja 'l conech, herbeta, que 't dius... Sagasta.

LO CASSADOR

Fins ara la majoria dels espanyols, que, com jo, creuen en la religió que 'ls apòstols de Nostre Senyor nos han ensenyat, nos pensavem que 'l jupa era un home espiritual, diferent dels demés d'ací s'ací lleig, dotat de facultats divinas que están en relació directa ab 'l Esperit Sant, observava la mateixa vida que 'ls arcàngels que habiten lo pu de las delicias celestials.

Aixís jo m'ho empenyava, y ab tal creencia parlava del papa com qui parla d'un sdr del qual dependiesen nostras accions y á qui deguessen la vida.

Pero avuy ¡oh desengany! La premsa impia, ab la libertat astònica de que gosa é inspirada per las idees d'alguns d'aquestos republicans sense Deu ni religió, ha inventat una farra dibent que 'l Sant Pere, lo primer dels apòstols d'avuy de la religió catòlica, casava.

Y ab quin descaho ho diu! ¡Ab quina certesa ho manifestá! ¡Com si 'l gacotiller que ha donat semblant noticia hagués carregat la escopeta y hagués aguantat la tiara del papa mentres apostava!

Pero no 'ns precipitem. Diu aixís lo periòdich noticier: «Lo papa, apart dels debers de son elevat càrrech, se dedica ab freqüencia al plaer de la casera.» «Pero no apela may á la escopeta. ¡Ah! ver! aquí perque 'ls armés están de baixa.» Lleó XIII casa ab rei (suposo que no será 'l rei de la Sile ni 'l de cap majorona), diversió que no vol cap fatiga y que queda perfectament ab lo caràcter reposat y sedentari del Sant Pere.»

Pecador de rei, mes guany que pert, y aixó que dich en variats, perque si no hi acudeixen socorrida, casen en cambi bons quartos dels catòlics. Un beyato me observava: «Ver! aquí abont ve á parar lo diner de Sant Pere: á

la veia. Al cap-devall, Sant Pare també era pescador i feya servir la ret.

Pero ficassin en lo relatu i veuran en quins llochs cassa.

«Lo papa sol cassar en un hermós boquet de flors, situat dalt d' un turons que hi tocan los vents del mar i about acudeixen molts aucells.»

La m' agrada veurel ab una cadenera à la mà y preguntantli un cançoni.

«Ahunt va s' aquest aucell!

«Lo ferd servir de redim; vull aparterlo y veurel al casu una parella.

Y un cop sput de cassar, deu cridar als aucells, ho hèn!

Ventu, ventu, moixons, que guanyarèu indolencia.

Creyen que deu cridarlos aixis, porque sabem que la pajarraca mes afamada se dexa caure alguns quistes a la divins temps de las indulgencias.

Un cañich me deya:

«No diu que T tenen presoner, com es que T deixen corre pe T cançó!

«Que hi voi fer, deu ser amic del sacarceller.

«Lo mateix Lleó XIII, diu lo periòdich, acortuma à preparar los reclaus, ab la particularitat de que s' enfada de veure quan, estant de casa, s'igi se atrevix à destorbarli.

«Senyor Lleó, miri que hi ha una pelegrina que T volen veure.

«Calli, veigi à smohinar à sant Artís, no veu que m' ferd alzar lo vol!

A un capellà que un cert dia va destorbarli, diu que li va dir:

«Home, no sigas impertinent; com se coneix que es dels diavols.»

Y T capellà, cremat, va agafar la ploma y va escriure al paper à l'leó XIII y veurèu apareixe à Peccó; raspèu à Peccó y vos trobarèu ab lo capellà.

Lo ciutadà en lo pagès de la montanya.

(V'aró se dita de dir: [Pagès de la montanya]! Com si vinguda del hort!

Jo la ho veig; fins dins del sacardihi hi ha los seus puntells; [Porseu aquell capellà li demanava l'alea de una cadenera pera fer à la doxa, y T Sant Pare li va negar!

Acaba lo periòdich dient:

«Lo Sant Pare se apropera de las victimas y ab arreglo al ritual canògic, las mata aixafantias ab lo dit gms y T peccà.

Com qui pren raspè.

Lo periòdich no diu acobat las guises y si la majoransa las fa ab sales, à la vinagrata s' ab sili y oli, pero es de suposar que no s' quedaràn pera servir de fema à las plantes.

Y ara no s' vagin à creure veuà que lo mè n' buri de la que los hi ha dit: Deu me n' quart. Respecte à tothom las vevas ancions y reconeix los gustos al Sant Pare, à qui desde avuy considero com à un home com jo, encarregat de desemponar una missa sagrada.

[Tant de bó que no me s' ab dedica à cassar aucells! Lo pujar de que tira las telas per tot lo mon, y algunas vegadas perca.

Deixemho corre, que las Carolinas me senten y s' anlocan.

J. R. y V.

LOS REYS

Tinch present que quan jo petit n' era, la festassa de mes diada fou per mi sempre 'ls Reys; jay senyó!

Quin desitj! Quina bona felleria de pensar la sabata al balcò!

La vigília à la nit, tot dormint, entre somnis sols veya joguinas; y ma pensa febrosa bullint feya veurem los Reys tot veiant y acobantem fha à las cortinas.

Y à trenc d' arbo, canat de somiar, m' aixava corant job palustre!

Y ab canera y decada, seia piolar, me n' anava depressa à mirar la sabata al balcò à la finestra.

«Quin deliri! Oh tendra fúllia!

La ignocencia, que may ha admès lleys, de goig veua cad' any en tal dia;

¡que festassa no es cert! si 's podia tornàl temps de la infància pe 'ls Reys!

.....

«Mes avuy que aquella somnia s' esborran y als Reys veig per ontó diferent, casi veig, per diuort, ciarament, que aquets Reys d' avuy dia que corren son mes feller que aquells, certament.

Si aquella Reys janyer res prometian y donavan, sens cap interès, tot alló mes de gust que volian, los Reys d' ara prometen, conhan...

tut s' los tiran... y may deixen res.»

Al balcò d' una tomta esperansa las sabatas hi posa al peis, y esperant, esperant ab frisança los regalos d' aquets Reys en dangà...

ni sabatas hi troba ¡infelici!

Per això lo algun temps desitjava l'arribada dels Reys ab gran goig pero avuy, que ningú me la clava, jign vull Reys! que no m' toroix pas boig.

PARENT DEL CARRIL

Varias foren las manifestacions dels diferents partits republicans que anaren lo passat diuenge al cementiri de Sarrià à render un tribut de respecte à las victimas que l' onze de Janer del 74 moriren defensans la legalitat republicana.

Lo mes petit contratemps no turba lo grandio de las manifestacions y seguit mol vegadas petit lo cementiri para donar cabuda à tanta gent, se pronunciaren entusiastas discursos, tant dins de la necropolis com fora, en la carretera de la Bonanova, que també vejava de republicans.

Era creencia general dels allí reunits que l' any vinent tindrà aquest acte color oficial per l' assistencia de las autoritats.

Aixis ho desitjem y ho creyem també nosaltres.

Ja hauràn sentit à dir lo de Cartagena. Un' altra intentona revolucionaria, y per ara, un' altra de mal sortida. ¡Be costa prou de fer patir la burra!

Alguns sargentos y cabos, varios soldats y una colla de paysans van apoderarse del fort de Sant Julià, desde ahont sembla que feren varias senyas que se suposa debian ser pera que s' fessen noves sublevacions, pero que no van ser contestadas.

Entrentant lo governador militar de la plassa, que ja feya algun temps qu' estava escamat, reunia foras pera atacar lo castell, y veient que los sublevats d' allí dintre se havian quedat sols, se adelantà pera intimarlos que s' rendisquen à discreció, y li digué que ell ja imploraria clemencia al govern.

Siga que 's sublevats no estiguessen per rebre clemencias, siga que no creguin ab la de la monarquia després dels fusellaments de Santo Domingo de la Calzada y de Girona, van contestar tot lo categòricament que pot ferse en aquestos casos, es à dir, ab una descarga, que clavés de panxa enlayre al general mal ferit y feu retirar mes que depressa als civils que se habian adelantats.

Veient que no eran secundats, allà à las tres de matinata abandonaren lo fort, y s' creu que s' embarcaren en direcció à la Argelia, puig fins ara sembla que no s' ha pescat à ningú dels que alseren la llibra.

Ja s' han fet després, un dia després, varias presons de paysans, pero ja se sab això lo que significa, y per ara encara no s' ha dit prou clar que haja sigut agafat cap dels mateixos sublevats.

Anemne contant un' altra mes d' esguerrada. [Quina llàstima de cosas!

Algun periòdich de Madrid diu que 's sublevats de Cartagena dongueren lo crit de ¡viva Isabel III!

No n' faltaria d' aire al embolich nacional! Y llavors podria dirse: Com mes serem mes riurém.

Un empleat de correus d' aquesta ciutat ha sigut sospès d' empleo y sou y posat à disposició dels tribunals per presumirli autor de violació de correspondencia y sustracció de valors de las cartas.

A veure si algun cop anirà un irregularisador à presiri.

No tot tenen de ser periodistas.

Ja està oficialment prenyada nostra reyna. Ara sols falta que no 'ns empenyem nosaltres.

Lo govern ha publicat una circular als governadors encarregantlos que sigan molt lliberals.

Y efectivamente. Lo mateix dia que s' va publicar la circular lliberal, lo governador de Madrid tornava à posar en vigor lo ordre de no permetre vendre ni

cridar periòdichs sense permis especial, lo mateix que tant als conservadors s' havia criticat per se y als mateixos fusionistas.

Y anemnos reñant del liberalisme d' en Sagasta.

Y de las promesas de libertat del govern.

Los conservadors ja comencan à dir pestes dels sagastins. Es molt natural. Com que no necessitanlo mes à las Corts, lo govern ha comensat à declararlos cessants pera colocar amichs.

Y la patria conservadora ja va omplintse de rabiola.

Perque preveu grans dejunis.

Lo papa ha escrit una carta en llatí à n' en Bismark, felicitantlo per l' arreglo de lo de las Carolinas.

De modo que si en Bismark mereix felicitacions del papa per aquest assumpto, no cal pas dir de quina pell s' hauràn fet las tiresas.

¡Bon parell de aucellots s' han ajuntat pera paganos!

Un corb y un aligot. [Quants pardalets se menjaràn à la salut dels paganos!

Com las Carolinas, per exemple.

S' han declarat en huelga 'ls treballadors de una gran sabateria de Madrid, per haber fet lo industrial una gran rebaixa en los preus de la mà d' obra.

Y desseguit ha corregut la policia à protegir al industrial, à pesar de que ningú li deya res.

La autoritat ho fa sempre aixis. Entent la neutralitat posante de part del mes fort.

Y encara hi ha qui estranya que l' obrer no vulga governs de cap mena.

Al sentir noticia la regenta dels successos de Cartagena, ho deplora... pe T concepte que al estranjer formaràn de nosaltres.

Y lo que son las cosas. En cambi jo ho deploro... pe 'l susto qu' ella podia emportarse.

Quedem en pau.

Lo general Lluís Fajardo è Izquierdo, ferit à Cartagena, no es brigadier com deyan casí tots los parties telegràfics de Madrid enviats als diaris de Barcelona.

Es mariscal de camp desde l' sant de D. Alfons de 1878, y son germà Ramon es tinent general, y avuy desempenya l' càrrech de governador general de Cuba, que per cert sembla que ho feya bastant malament, y de qual puesto se la dimissió presentada d' ensà qu' en Sagasta es al poder.

Tots dos cobraren de la República pera servir la causa de D. Alfons, y si 'ls republicans tenen memoria, es fácil que algun dia se n' fassin deu pedras.

La Iberia, al parlar dels successos de Cartagena, diu que en Ruiz Zorrilla es lo mes abominable y vulgar dels criminals.

[Quants animaladas fa dir lo temor de perdre l' ranxo del presupost!

Los diaris monàrquics de Barcelona també fan tots mes ó menos lo simple ab motiu de lo de Cartagena.

Pero homes. ¡Qué fou lo de Sagunto?... Y donchs donde las dan las toman.

Ara que sembla que hagi arribat l' hora de fer escarçallis de las sublevacions, ho es recordar que no hi ha cap partit polítich à Espanya, ni cap militar que nguri en la politica, que no s' haja sublevat alguna vegada.

La pega no es de sublevarse. Sino de que la sublevació no guanyi.

En Fajardo, ferit gravement à Cartagena per las balas dels sublevats, es un dels molts militars que, cobrant de la República, se sublevaren contra ella.

Quan en Martínez Campos passà de borinot à heroe per sortirli de la sublevació de Sagunto, en Lluís Fajardo era coronel al Nord, combatent als carlins à las ordres d' en Serrano.

Y quan lo llavors president de la República s'agostina va tantejar lo terreno pera anar ab son exercit á combatre la sublevació alfonsina, en Fajardo fou dels que doná á entendre que 's decidia per l' Alfons y no per aquella República de llavor que 'ns havia donat en Pavia, lo subleuat del 3 de Janer.

Llavors aquest Fajardo fou ascendit á brigadier, y pe l' Janer del 78, lo dia del sant del seu rey, lo feren mariscal de camp, qu' es lo que 'n dihem *general* en llenguatge de pagano.

A costellas de la República feu carrera y per los republicans ha sigut mal ferit.

Qui mal anda... no t' arronxis.

Un arcalde de un poble de Navarra (Larumbe) ha publicat un bando prohibint que 's noys anessin á estudi.

No 's pot donar millor llavor de carcunda y fanàtic.

Lo governador ha pres cartas en aquest assumpto.

Fora molt de desitjar que posés mitjas solas y talons al cervell d' aquest breuol monterilla.

Famosa escena cómica sobre lo de Cartagena, que no tot té de ser tràgic:

Un tal Sr. La Guardia es l' actual governador civil de la provincia de Murcia, á qual govern ja se sab que perteneix Cartagena.

Donchs es lo cas que aquest senyor se trobava de poch á Madrid quan la intenció del fort de San Julia, y aná á visitar al ministre de la Gobernació lo diluns al mati, es á dir, pocas horas després de tenirse noticia oficial dels fets de Cartagena.

Al veurel lo ministre, cregué que l' governador de la provincia portava noticias interessants y frescas, y s' apressurá á interrogarlo:

—Quinas noticias porta?—Què hi ha de nou?—Com està la qüestió d' ordre public?—Y respon tot satisfet lo governador:

—L' ordre y la tranquilitat mes perfecta regna en tota la provincia, y no hi ha per ara lo mes petit motiu d' alarma. Aixó sols pot explicar que jo m' haja permès deixar lo govern de la provincia y venirmen aquí ben tranquil.

Y l' ministre llavors li ensenyá 's partes de Cartagena dihentli:

—Tingul, llegeixi lo que dit aixó.

Y l' governador, entre rampas, congoixas y angúnias, s' enterá de la sublevació del fort, ferida d' en Fajardo y demés peripecias de la provincia del seu mando.

Tableau.
No sabem si se li rovellaren los botons de la casaca de vergonya.

¡Vaya una plaxta gubernadoral!

Alguns dels periódics arrossayres de Madrid están que buitan contra en Zorrilla per lo de Cartagena.

Fins arriban á dirli canalla y cobart.

Y pensar que l' dia que guanyí voldrán ser los primers en dirli *nuestro amigo é ilustre jefe*.

¡Oh pastanagas de la política!

Uns diuben que lo de Cartagena es degut á m' en Ruiz Zorrilla; altres al federal Galvez Arce; altres al cantonal Salvochea; altres als conservadors, per fer bonas jugadas de Bols; y per fi, altres á Isabel II.

Donchs jo tinch un altre criteri diferent de tots aquestos.

Jo crech que lo de Cartagena es degut á la monarquía.

Si senyor, á tenirla á Espanya.

Si no hi fos ningú 's cuydaria de tirar-la á terra.

UN BES D' AMOR

Jo m' estava, / Deu del cell / tan apropet de sa cara / demananti un dolh petó / qu' ella, tovauda, 'm negava, / que aquell que allí 'ns haiguda vist / del modo que jo lluytava, / y com elle reallia / apartant de mi la cara, / s' hauria cregut que gony, / ni una mica m' estimava, / y no era cert, me! Deu meu! / perquè jo, que la gonya / estrenyent la seva mà / entre las meyas, notava,

que á cada parcula dolha / que dels meus llavis venava / li deus un nou tremolor / que á m' á mi m' encomenava / al temps, que 'l foch del seus ulls, / que ab cara encara batava, / renovia en lo meu cor / del amor l' ardenta flama.

Mas ay! / quito en aquell cor / que refugia las parulas, / que ab delert las sent venir / y ab amor li don posada! / No n' hi ha cap. Y aixis fou d' ella / que s' lluyant la repugnancia / vaig lograr que poch á poch / anés acostant la cara / fins posar los llavis seus / molt propet de los meus llavis.

¡Mare meva! allí era 'l cel; / ella besam no gosava, / y jo esperava 'l petó / com sempre 'l son de maná / lo murgó que jo li consonye / sa mateixa enamorada:

—Deus, amor meu—jo li deya— / scale de una vegada / del gonyat, quedes feliç / d' amor, aquí á uns plaxtes—

Al sentirme, esclata 'l ulls, / reclin una mica 's llavis, / s' atansa una mica mex... / y deus éter una gonya / que, fill meu, m' asseguro / que podria ben tallarse.

E. DARRA

Gran interès ha mogut á Granollers una causa que l' rector ha fet seguir á un liberal d' aquella vila nomenat Fontcuberta, per no haberse volgut treure la gorra mentres passava un acte religiós per la via pública.

Condemnat en lo jutjat municipal, y no conformantse en lo fallo, apelá al jutjat de 1.ª instancia, encarregantse de la defensa nostre amic lo distingit advocat Valles y Ribot, tenint lloch la vista lo divendres de la setmana passada.

La defensa de Fontcuberta establí tres conclusions:

1.ª Que totas las situaciones de 1.ª instancia habian de esser anuladas per defectes essencials de procediment.

2.ª Que si no 's considerava procedent tal nullitat, havia de revocarse la sentència condemnatoria, dictantne un altre, per la qual s' absolgués lliurement al acusat, en rahó de no constituir cap falta lo fet denunciat.

3.ª Que avans de la vista del judici lo ministeri fiscal havia d' haber desistit de sa acció y lo jutjat havia d' haber sobresechit lo judici, en atenció á lo disposat en lo decret d' indult de 9 de Desembre, la que indultantse en ell los delictes referents al exercici dels cultes, era evident que debian incloure'shi las faltas de la mateixa naturalesa.

D' aquestas tres conclusions lo jutjat de Granollers ha fallat ab arreglo á la última.

Y l' rector, que entent la mansuetut de son sacerdocí portant ciutadans al tribunals pera veure si 's condemna, s' haurá quedat ab un pam de nas per no haberne pogut sortir ab la seva.

Prengui tils, senyor rector de Granollers, que aixó podrà calmarlo.

Lo vicari de Castellfollit de la Roca, va publicar desde 'l peu del altar la següent escena entre ell y un carreter.

Parla la reverencia als seus feligresos:

—Portava jo 'l combregá á un feligrés, y veig un carreter ab la gorra posada. Li dich: «Mestre, treyeu'os la gorra devant de Nostr' Amo, y sabéu que m' va respondre: me digué: «¡Deixem encendre! Ara hi corro!» y 's posá á xiular fort y á arriar cridant al animal, de manera que semblava que m' digués: ¡arri! á mi. Aquell carreter estí condemnat.

Tots los feligresos feren que si ab lo cap. Era la son de sentir al vicari.

També va esclamar-se molt lo rector de Castellfollit sobres qui deu ser del poble que dona noticias á un dels papers dolents que per allí corren, no gosant anomenar LA TRAMONTANA,

sens dupte pera no fer propaganda en nostre favor.

Aps, senyor rector, animis, escumuniquins, y li pasarem ab molt gust una suscripció d' arros.

¡Ah! y de LA TRAMONTANA no 'n digui un paper dolent, perque fins es satinat.

Per mes que respecto que á vosté li agradin mes los papers que vosté ja.

Los ridiculs.

La tramontana (vent, no periódich) ha tirat á terra campanar y campanas del poble de Mestracá, á tres horas d' Olot, y un bon tros de paret y capelleta del cementiri nou de Sant Joan Lasfontas, soterrant un santicristo entre las runas.

Está vist. Tractantse de tramontanas fins lo vent es condemnat.

LA TRAMONTANA periódich felicita á la tramontana vent.

CANTARELLAS

Dius que may á la cadire / pots seure ab comoditat, / es natural, si á la suaguna / no portas un gep tan gran.

Sé que n' sis reparadora / y que vas ab reparadas, / y ab tot aixó tu mateixa / no reparas ab las laxes.

Veus si n' ets nova de lleija / y si la cara es entrayga, / que 'l sol, quan se cerra 'l mirer, / per no seure mes, s' amaga.

Sempre lo dius, mineta meua, / que gaudí fe á tota lo sa sagú, / molts 'n dich, puig no t'hi 'ns falta, / que hasta 'n dono als animals.

Cada nit buit te finestra / venis un cant á xiular, / de tant de ferit, sense, / se m' 'ns absegut las barbas.

L' aureneta 's fica al niu / quan lo sol se 'n va á la posta, / y tu 'n tiras per despitó / entre cap y coll la porta.

Joaquín Estrella Rector

ENDEVINALLA

Donc anells t' has de posar / quen á mi 'm fas treballar, / y si tu no 'm s'anas be / vaig de tort, puig que també / mossogó sense tenir dentis.

E. SALLA

XARADA

—¡Dios kul! —¡Que ha tersa, Agnó! —¡Abont de la terra 'ns primera? —Ha arribat ab 'l oncle Pere á comprar vi de dos tres. —Donchs pren aquesta camisa que un cop d' au li has de dar, y si meca vols avensar / fecho ab la tor de la Lloisa.

J. STARANEA

GEROGLÍFICH

AREBARRAL

SOLUCIONS

É LAS CANOIAS DEL NÚMERO PASAT / ANAGRAMA 2.— PASTA. Posta. Sopat. POUO. / XARADA 1.— RA-IMP-DA. / GEROGLÍFICH 1.— Per petas las peteras.

LOS COMPTES DEL GRAN CAPITALA

—D. Mateu, la meua benevolencia no li puch donar ni un 'xavo menos d' això. Es l' últim.
—Pero home, si á tal preu ja 's podria trobar nova. Si no 's posa mes á la rahó no farém pas fira.